

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **V. P.**, zast. advokátem Mgr. Daniele Holým, Václavské náměstí 846/1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2022, čj. MPSV-2022/139217-911, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 6. 2023, čj. 19 Ad 25/2022-39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Danielu Holému, advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **3 146 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal žádost o doplatek na bydlení. Úřad práce České republiky-krajská pobočka pro hl. m. Prahu dne 30. 5. 2022 rozhodl podle § 33 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, o nepřiznání dávky pomoci v hmotné nouzi-doplatek na bydlení.

[2] Proti rozhodnutí úřadu práce podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 8. 2022 zamítl jako opožděné.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu k městskému soudu, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. Namítl, že dne 21. 6. 2022 podal prostřednictvím e-mailu odvolání. To doložil. Skutečnost, že žalovaný nedohledal zmíněný e-mail, nemůže jít k tíži stěžovatele. Stěžovatel dále namítl, že nebyl předvolán k projednání odvolání. Nemohl tedy navrhnout důkazy, kterými by prokázal, že zaslal daný e-mail žalovanému. Konkrétně by stěžovatel navrhl provedení znaleckého důkazu v oboru kybernetiky k prokázání doručení e-mailu obsahujícího odvolání. Tento návrh tedy učinil stěžovatel alespoň v kasační stížnosti. Rovněž odkázal na

nález Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 2560/13, podle kterého stačí prokázat, že e-mail byl odeslán. Stěžovatel dále uvedl, proč zasílal e-mail na danou e-mailovou adresu. Namítl rovněž, že městský soud ho nevyrozuměl o jednání. K tomu dodal, že městský soud mu musel zasílat písemnosti obálkou typu I (tj. do vlastních rukou).

[5] Stěžovatel navrhl, aby NSS napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný se ztotožnil se závěry městského soudu. Dále uvedl, že rozhodnutí úřadu práce bylo žalobci doručeno dne 6. 6. 2022. Podle spisu podal proti rozhodnutí úřadu práce stěžovatel osobně odvolání dne 27. 6. 2022. Jiné odvolání se ve spise nenacházelo. Poslední den pro podání odvolání byl den 21. 6. 2022.

[7] Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[8] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud ji odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, body 11–12, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná. NSS neshledal žádné pochybení městského soudu, které by v této věci založilo přijatelnost kasační stížnosti.

[10] Ze správního a soudního spisu vyplynulo, že stěžovatel požádal dne 30. 3. 2022 o doplatek na bydlení. Tuto dávku mu úřad práce rozhodnutím ze dne 30. 5. 2022 nepřiznal. Toto rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 6. 6. 2022. Podle správního spisu podal stěžovatel osobně odvolání dne 27. 6. 2022. Před městským soudem vyšlo najevo, že žalobce zaslal dne 21. 6. 2022 ve 21:48 h odvolání z e-mailu X@email.cz na adresu posta.abf@uradprace.cz. Městský soud také zjistil, že elektronická podání na pracovištích Úřadu práce pro hl. n. Prahu se mají posílat na adresu podatelna.aa@upradprace.cz. Žalovaný v řízení před městským soudem sdělil, že úřadu práce se nepodařilo e-mail stěžovatele ze dne 21. 6. 2022 dohledat. V elektronických podáních na adresu úřadu práce se e-mail stěžovatele neobjevil. Stěžovatel se neúčastnil jednání před městským soudem a nedoložil nic, co by případně svědčilo o potížích s odesláním (doručením) e-mailu.

[11] Podle § 83 odst. 1 správního řádu činí lhůta k podání odvolání 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.

[12] Podle § 92 odst. 1 správního řádu se opožděné nebo nepřípustné odvolání zamítne.

[13] Podle § 37 odst. 4 správního řádu je možno podání učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití podpisu.

pokračování

[14] Je odpovědností účastníka řízení, jaký zvolí v řízení procesní postup, včetně volby komunikačních prostředků a z toho plynoucích rozdílů, které z povahy jednotlivých komunikačních prostředků vyplývají. Účastník řízení má na výběr, zda využije některou z klasických metod doručování, kterými jsou poštovní podání a podání prostřednictvím datové schránky, či zda zvolí některý z neformálních způsobů komunikace, jako je právě e-mail. Zákon takovou alternativu umožňuje. Účastník řízení musí mít však na paměti, že s takovými metodami mohou být spojena určitá rizika. V případě, že doručení podání účastníka se stane sporným, nebude požívat výhod, které poskytují klasické metody doručování. Z procesních předpisů plyne, že činí-li účastník podání prostřednictvím poštovních služeb, tzv. doporučeně, musí v případě sporu prokázat pouze podání k přepravě. V případě e-mailu se však považuje za okamžik rozhodný pro doručení právě až okamžik, kdy se podání dostane do sféry soudu, případně jiného orgánu veřejné moci. Je tedy třeba zpravidla prokázat předání, tj. doručení, do elektronické podatelny správního orgánu. Účastník řízení, který si zvolil doručování na elektronickou adresu, nese riziko spočívající v tom, že e-mailová komunikace je považována za nezaručenou, a musí proto počítat s možností, že e-mailová zpráva nemusí být z různých důvodů doručena. K tomu v podrobnostech viz rozhodnutí NSS ze dne 28. 7. 2008, čj. 8 Afs 55/2008-70, ze dne 15. 7. 2010, čj. 9 Afs 28/2010-79, č. 2131/2010 Sb. NSS, ze dne 31. 10. 2014, čj. 7 Afs 113/2014-33, ze dne 11. 6. 2015, čj. 7 Azs 113/2015-32, ze dne 16. 7. 2015, čj. 9 As 261/2014-44, ze dne 4. 9. 2015, čj. 8 As 6/2015-37, ze dne 15. 9. 2015, čj. 8 As 57/2015-46, ze dne 7. 1. 2016, čj. 9 As 43/2015-31, či ze dne 29. 11. 2017, čj. 1 As 214/2017-32, či z poslední doby např. usnesení ze dne 3. 10. 2023, čj. 1 As 263/2022-34.

[15] Rovněž Ústavní soud dovodil, že podání ve formě e-mailu není úkonem učiněným prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence, ani předáním orgánu, který má povinnost je doručit, u něhož pro zachování lhůty postačí předání k přepravě. Proto je rozhodné, kdy podání došlo soudu či správnímu orgánu (k tomu viz usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 7. 2005, sp. zn. I. ÚS 250/05, a ze dne 22. 1. 2009, sp. zn. III. ÚS 2361/08).

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti odkazoval na nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 2560/13. V této věci Ústavní soud řešil situaci, kdy doplnění kasační stížnosti bylo zasláno veřejnou datovou sítí s elektronicky ověřeným podpisem v poslední den lhůty v 23:38 h, soudu však bylo doručeno následující den v 00:26 h.

[17] Ústavní soud v této věci uvedl (bod 34), že pokud zákon účastníku řízení dává možnost, aby procesní úkony činil prostřednictvím veřejné datové sítě, není materiálně myslitelné, aby případné poruchy uvnitř tohoto doručovacího mechanismu byly k tíži účastníka řízení. Účastník se totiž spoléhá na to, že tento zákonný režim mu zajistí, že důsledky jeho podání reálně nastanou. Prokáže-li tedy účastník, že dokumenty tvrzeného obsahu odeslal prostřednictvím veřejné datové sítě příslušnému soudu, je v nich obsažené procesní podání projednatelné i v případě, že podání soudu nebylo doručeno v úplné podobě. Nebylo by totiž spravedlivé, aby nedostatek ve fungování elektronického systému doručování stíhal účastníka řízení.

[18] NSS k tomu konstatuje, že Ústavní soud skutečně uvedl, že je rozhodný okamžik odeslání zprávy. Stěžovatel však přehlíží, že Ústavní soud řešil doručování prostřednictvím *veřejné datové sítě*. V nyní projednávané věci se však jedná o doručování prostřednictvím *e-mailu* (nezaručeného prostředku komunikace se soudy či správními orgány).

[19] NSS ve shodě s městským soudem uvádí, že stěžovatel neprokázal, že odvolání zasláné prostřednictvím e-mailu bylo skutečně správnímu orgánu doručeno. Je vhodné zdůraznit, že stěžovatel si sám vybral prostředek komunikace, u kterého nepostačí v případě pochybností pouze prokázání toho, že zprávu odeslal. Ze spisů neplyne, že by e-mail byl úřadu práce doručen, a proto den zaslání e-mailu s odvoláním nelze brát jako den podání odvolání. Za rozhodný den podání odvolání je tedy nutné považovat osobní podání stěžovatele dne 27. 6. 2022. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí úřadu práce bylo stěžovateli doručeno dne 6. 6. 2022, uplynula stěžovateli 15denní lhůta k podání dovolání dne 21. 6. 2022. Jeho odvolání bylo proto opožděné a žalovaný ho správně podle § 92 odst. 1 správního řádu zamítl.

[20] NSS podotýká, že městský soud stěžovateli nekladl k tíži to, na jakou e-mailovou adresu úřadu práce zasílal zprávu s podaným odvoláním. Dále NSS uvádí, že s ohledem na výše uvedené závěry, že rozhodný při e-mailové komunikaci je okamžik doručení, není třeba provádět důkaz z oboru kybernetické bezpečnosti o okamžiku odeslání e-mailu obsahujícího odvolání (k otázce včasnosti jeho doručení viz dále).

[21] NSS dále konstatuje, že stěžovatel uplatnil námitku o tom, že žalovaný jej nepřizval k projednání odvolání, až v řízení o kasační stížnosti (v této souvislosti stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že by u ústního jednání před žalovaným navrhl vypracování znaleckého posudku ke včasnosti doručení odvolání). Námitka je proto nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., podle kterého kasační stížnost není přípustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Nad rámec k tomu NSS uvádí, že správní orgán nařídí ústní jednání jen v případě, že to stanoví zákon nebo to vyžaduje povaha věci (viz § 49 odst. 1 správní řádu). Vzhledem k tomu, že v projednávané věci žalovanému na základě obsahu správního spisu nevznikly pochybnosti o tom, že odvolání je opožděné, odvolání správně zamítl. Nemohl předpokládat všechny možné situace, které mohly nastat, a z tohoto důvodu nařizovat ústní jednání.

[22] K námitce stěžovatele, že nebyl předvolán k jednání městského soudu, NSS konstatuje, že městský soud stěžovatele k jednání předvolal a přikročil i k odročení jednoho jednání, neboť se nedařilo stěžovateli doručovat (viz č. l. 25-35 spisu městského soudu). Podle § 43 odst. 1 ve spojení § 49 odst. 1 o. s. ř. není nutné, aby bylo předvolání zasláno do vlastních rukou. Ani z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by městský soud měl zasílat stěžovateli předvolání do vlastních rukou. Ani stěžovatel ve svých podáních nic takového neuváděl. Neúčasti u jednání městského soudu se stěžovatel, který byl k němu předvolán (byť formou náhradního doručení), sám zbavil případné možnosti označit a navrhnout důkazy k prokázání včasného doručení odvolání (a v tomto směru být eventuálně městským soudem poučen).

[23] V této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Městský soud ani

pokračování

hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

[24] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak toto právo měl, žádné náklady nevznikly.

[25] NSS stěžovateli ustanovil zástupce, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Advokátovi podle § 7 bodu 3, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává NSS odměnu za zastupování 2 000 Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti), paušální náhradu hotových výdajů 600 Kč a DPH ve výši 21 %. Celková částka 3 146 Kč bude k rukám advokáta placena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2024

Ondřej Mrákota
předseda senátu